

महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे - १
महाराष्ट्र शिक्षक पात्रता परीक्षा - महाटेट (MAHATET) - २०२६

१०. दिव्यांग उमेदवार: लेखनिक व अनुग्रह कालावधीबाबत
मार्गदर्शक सूचना

- (१) फक्त दृष्टिहिन, अल्पदृष्टी, अस्थिव्यंग, सेरेब्रल पाल्सी आणि डिस्लेक्सियाने बाधित व किमान ४०% कायमस्वरूपी विकलांगत्व असलेल्या पात्र उमेदवारांना, ते लिहिण्यासाठी सक्षम नसल्यास, परीक्षा प्रयोजनार्थ गुणवत्तेनुसार लेखनिकांची मदत घेता येईल व अनुग्रह कालावधी (Compensatory time) अनुज्ञेय राहिल.
- (२) प्रत्यक्ष परीक्षेच्यावेळी उत्तरे लिहिण्यासाठी सक्षम नसलेल्या पात्र विकलांग उमेदवारांना, लेखनिकाची मदत आणि/अथवा अनुग्रह कालावधीची आवश्यकता असल्यास संबंधित उमेदवाराने संबंधित जिल्ह्याचे शिक्षणाधिकारी (प्राथ./माध्य.)/शिक्षण निरीक्षक मुंबई (द/उ/प.) यांचेकडे अर्ज (प्रपत्र-१:) करून पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक आहे.
- (३) अर्जामध्ये मागणी केली नसल्यास तसेच सक्षम प्राधिकाऱ्याची विहित पद्धतीने पूर्व परवानगी घेतली नसल्यास ऐनवेळी लेखनिकाची मदत घेता येणार नाही अथवा अनुग्रह कालावधी अनुज्ञेय असणार नाही.
- (४) किमान ४०% विकलांगत्व असलेल्या, तसेच लिहिण्यासाठी कायमस्वरूपी वेगावर मर्यादा असल्याबाबत (Physical Limitation to write including that of speed) शासन पत्र, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक अप्रवि २०१७/प्र.क्र. १९६/आरोग्य-६, दि १३/१०/२०१७, अन्वये विहित करण्यात आलेले सोबतच्या नमुन्यातील प्रमाणपत्र (प्रपत्र-२) सादर करणाऱ्या उमेदवारांनाच लेखनिकाची सेवा अथवा अनुग्रह कालावधी देण्याबाबत विचार करण्यात येईल.
- (५) अ) उमेदवाराने स्वतः लेखनिकाची व्यवस्था करावी व त्याच्या मानधनाची व्यवस्था उमेदवारास करावी लागेल.
ब) लेखनिकासाठी महत्त्वाची सूचना- लेखनिकाचे शिक्षण इयत्ता १२वीच्या आतील असावे व वय दि. २८/०६/२०२६ रोजी १९ वर्षांपेक्षा जास्त नसावे.
क) कुटुंबातील व्यक्तीस (स्वतःचा मुलगा, मुलगी) लेखनिक म्हणून सेवा देता येणार नाही.
- (६) परीक्षेच्या वेळी उमेदवार तसेच लेखनिक यांनी विहित नमुन्यात (प्रपत्र-३) लेखनिकाच्या फोटोसह संयुक्त हमीपत्र/घोषणापत्र देणे आवश्यक आहे.
- (७) विहित नमुन्यात संपूर्ण भरलेले हमीपत्र/घोषणापत्र उमेदवाराने शिक्षणाधिकारी (प्राथ./माध्य.)/शिक्षण निरीक्षक मुंबई (द/प/उ) यांचेकडून प्रतिस्वाक्षरीत करून परीक्षा सुरु होण्याच्या पूर्वी समवेक्षक / केंद्रसंचालकांस तपासणीसाठी सादर करणे अनिवार्य राहिल त्याशिवाय लेखनिकाची व्यवस्था अनुज्ञेय ठरणार नाही.
- (८) उमेदवाराने स्वतः व्यवस्था केलेल्या लेखनिकाच्या गैरवर्तनाची जबाबदारी संबंधित उमेदवाराची राहिल. लेखनिक व उमेदवार यांच्यामधील संभाषणामुळे परीक्षेची शांतता कोणत्याही प्रकारे भंग होणार नाही अथवा इतर उमेदवारांची एकाग्रता भंग होणार नाही याची दक्षता घेण्याची जबाबदारी उमेदवाराची राहिल.
- (९) परीक्षा परिषदेकडून अथवा पर्यवेक्षकीय यंत्रणेकडून देण्यात आलेल्या सूचनांचे उल्लंघन केल्यास उमेदवार व लेखनिकावरील इतर कायदेशीर कारवाईसह संबंधित उमेदवाराची उमेदवारी रद्द करण्यात येईल.

(१०) लेखनिकाने स्वतः प्रश्नपत्रिका सोडवू नये अथवा उमेदवारास कोणत्याही प्रकारे मार्गदर्शन वा सूचना करू नयेत. उमेदवाराकडून तोंडी सूचविण्यात येणारे उत्तर लेखनिकाने नमुद करणे एवढेच आवश्यक राहिल.

(११) अनुग्रह कालावधी

(अ) फक्त दृष्टीहीन, अल्पदृष्टी, अस्थिव्यंग, सेरेब्रल पाल्सी आणि डिस्लेक्सियाने बाधित उमेदवार यांनाच अनुग्रह कालावधी अनुज्ञेय राहिल.

(ब) सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले विहित नमुन्यातील वैद्यकीय प्रमाणपत्र (प्रपत्र-२) परीक्षेचे वेळी सादर करणाऱ्या उमेदवारांनाच अनुग्रह कालावधीची परवानगी देण्यात येईल.

(क) प्रत्येक तासाला २० मिनिटे याप्रमाणे अतिरिक्त वेळ देण्यात येईल.

(ड) अनुग्रह कालावधीची मागणी करणाऱ्या उमेदवाराने विहित नमुन्यात (प्रपत्र-४) प्रमाणपत्र परीक्षेच्या वेळी सोबत आणणे तसेच परीक्षा सुरु होण्याच्यापूर्वी समवेक्षक/केंद्रसंचालक यांचेकडे देणे अनिवार्य राहिल.

प्रपत्र - १

विकलांग व्यक्तीसाठी लेखनिक व / किंवा अनुग्रह कालावधी मिळण्याबाबत विनंती अर्ज

प्रेषक:

नाव -----

पत्ता -----

दिनांक ----/---- / २० ----

प्रति,

मा. आयुक्त

महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद,

सर्व्हे नं. ८३२-ए, फायनल प्लॉट क्र. १७८ व १७९, बालचित्रवाणी जवळ,
आधारकर रिसर्च इन्स्टिट्यूटच्या मागे, भांबुर्डा, शिवाजीनगर, पुणे ४११००४

विषय : विकलांग व्यक्तींना परीक्षेच्या वेळी लेखनिक व / किंवा अनुग्रह
कालावधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

महोदय,

मी विकलांग उमेदवार असून दिनांक ----- रोजी प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या जाहिरातीस अनुसरून TET परीक्षेसाठी अर्ज सादर केला आहे. सदर परीक्षेच्या उमेदवारी संदर्भातील माझी माहिती खालीलप्रमाणे आहे:

- (१) परीक्षेचे नाव: -----
- (२) परीक्षेचा प्रस्तावित दिनांक: -----/-----/ २०-----
- (३) नोंदणी क्रमांक: -----
- (४) परिषदेकडील नोंदणीकृत भ्रमणध्वनी क्रमांक: -----
- (५) परिषदेकडील नोंदणीकृत ईमेल आयडी: -----

मी दृष्टीहीन/अल्पदृष्टी/अस्थिव्यंग/सेरेब्रल पाल्सी/डिस्लेक्सियाने बाधित (लागू नसेल ते खोडावे) विकलांग व्यक्ती असून परीक्षेच्या वेळी स्वतः उत्तरे लिहिण्यासाठी मी सक्षम नाही. विकलांग उमेदवारांना लेखनिक पुरविण्यासंदर्भातील शासनाच्या नियम/सूचनानुसार मला लेखनिकाची/अनुग्रह कालावधीची (लागू नसेल ते खोडावे) आवश्यकता आहे.

विहित विकलांगत्वाबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेल्या वैध प्रमाणपत्राची प्रत सोबत जोडली आहे.

विकलांगत्वामुळे स्वतः उत्तरे लिहिण्यासाठी सक्षम नसल्याने/उत्तरे लिहिण्याच्या वेगावर मर्यादा येत असल्यामुळे, परीक्षेच्या वेळी लेखनिकाची सेवा घेणे आवश्यक असल्याबाबत/नियमानुसार अनुग्रह कालावधी आवश्यक असल्याबाबत (लागू नसेल ते खोडावे) सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेल्या वैध प्रमाणपत्राची प्रत सोबत जोडली आहे.

प्रस्तुत परीक्षेकरिता लेखनिकाची व्यवस्था मी स्वतः करणार असून लेखनिक म्हणून मी निवडलेल्या व्यक्तीचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

लेखनिकाचे नाव - -----

लेखनिकाचा जन्मदिनांक - ----/ ----/ ----/ लेखनिकाचे जन्मठिकाण - -----

लेखनिकाचा कायम रहिवासाचा पत्ता - -----

लेखनिकाचा ओळखपत्र क्रमांक - ----- लेखनिकाचा आधार क्रमांक -----

(आधार कार्ड, पॅन कार्ड, स्मार्ट कार्ड प्रकारचे ड्रायव्हिंग लायसन्स, मतदान ओळखपत्र, पासपोर्ट यापैकी एक)

मोबाईल नंबर- (१) उमेदवार- ----- (२) लेखनिक - -----

लेखनिकाची शैक्षणिक अर्हता- ----- उमेदवाराचे लेखनिकाशी नाते असल्यास -----

विकलांग उमेदवारांना लेखनिक पुरविण्यासंदर्भातील तसेच, परिषदेने दिलेल्या इतर सर्व सूचना वाचल्या असून त्याचे काटेकोरपणे पालन करण्याबाबत हमी देतो.

लेखनिकाची मदत घेण्याबाबत अथवा अनुग्रह वेळ घेण्याबाबत विहित निकषाची उमेदवारांकडून पूर्तता होत नाही अथवा उमेदवाराने स्वतःबद्दल तसेच लेखनिकाबद्दल दिलेली माहिती चूकीची/खोटी असल्याने अथवा उमेदवारांकडून अथवा लेखनिकाकडून कोणतीही माहिती दडवून ठेवल्याने कोणत्याही टप्प्यावर निदर्शनास आल्यास उमेदवाराची तसेच लेखनिकाची संबंधित परीक्षेची उमेदवारी रद्द करून उमेदवारास व लेखनिकास परिषदेच्या स्वेच्छाधिकारानुसार प्रतिरोधित (Debar) करण्यात येईल, अथवा इतरही कायदेशीर कारवाई करण्यात येईल, याची आम्हास जाणीव आहे.

उमेदवाराची स्वाक्षरी -----

दिनांक -----

लेखनिकाची स्वाक्षरी -----

दिनांक -----

सोबत:-

- (१) विकलांगत्वाबाबत विहित वैद्यकीय प्रमाणपत्र
- (२) लेखनिकाची सेवा घेणे आवश्यक असल्याबाबत/नियमानुसार अनुग्रह कालावधी आवश्यक असल्याबाबत सक्षम प्राधिकार्याने सही व शिक्क्यासह प्रदान केलेल्या मूळ वैध प्रमाणपत्राची (प्रपत्र-२) छायांकित प्रत
- (३) लेखनिकाच्या आधारकार्डाची/ओळखपत्राची उमेदवाराने व लेखनिकाने स्वसाक्षांकित केलेली प्रत

महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे

प्रपत्र - ३

(लेखनिकाची मदत घेणाऱ्या उमेदवाराने लेखनिकासह द्यावयाचे संयुक्त प्रमाणपत्र)

१. परीक्षेचे नाव:- ----- २. दिनांक: / / २० ३. वेळ: ते

४. विषय: -----

५. केंद्र:- -----

लेखनिकाचा
पासपोर्ट
आकाराचा फोटो
या ठिकाणी
चिकटावावा.

उमेदवार व लेखनिकाची माहिती:

१. उमेदवाराचे नाव:- -----

२. उमेदवाराचा बैठक क्रमांक:- -----

३. लेखनिकाचे नाव:- -----

४. लेखनिकाचा जन्मदिनांक:- / /

५. लेखनिकाचा कायम रहीवासाचा पत्ता:- -----

६. लेखनिकाचा ओळखपत्र क्रमांक: -----

७. लेखनिकाचा आधार क्रमांक -----

(आधार कार्ड, पॅन कार्ड, स्मार्ट कार्ड प्रकारचे ड्रायव्हिंग लायसन्स, लेखनिकाच्या आधार कार्डची मूळ प्रत दाखविणे व मतदान ओळखपत्र, पासपोर्ट यापैकी एक स्वसाक्षात्कृत प्रत समवेक्षकांना देणे आवश्यक आहे.)

८. मोबाईल नंबर- (१) उमेदवार- ----- (२) लेखनिक- -----

९. लेखनिकाची शैक्षणिक अर्हता:- -----

१०. उमेदवाराचे लेखनिकाशी नाते (असल्यास):- -----

-: प्रमाणपत्र :-

आम्ही निम्नस्वाक्षरीकार श्री/श्रीमती/कुमार/कुमारी ----- (उमेदवाराचे नाव)
या परीक्षेकरिता पात्र उमेदवार व श्री/श्रीमती/कुमार/कुमारी----- (लेखनिकाचे नाव)

पात्र उमेदवाराचा लेखनिक, खालीलप्रमाणे प्रतिज्ञापत्र करतो की,

(१) आमच्या माहिती व समजूतीप्रमाणे वरील माहिती सत्य व बिनचूक आहे. विकलांग उमेदवारांना लेखनिक पुरविण्यासंदर्भात तसेच, आयोगाने दिलेल्या इतर सर्व सूचना आम्ही वाचल्या असून त्याचे काटेकोरपणे पालन करण्याबाबत हमी देतो.

(२) विकलांग उमेदवारांना लेखनिक पुरविण्यासंदर्भातील शासनाच्या नियम/सूचनानुसार उमेदवाराला लेखनिकाची आवश्यकता आहे.

(३) विहित विकलांगत्वाबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले वैध प्रमाणपत्र उमेदवाराकडे उपलब्ध असून ते कोणत्याही टप्प्यावरील चौकशीच्या वेळी सादर करण्यात येईल.

(४) लेखनिकाची मदत घेणारा उमेदवार नियमानुसार प्रत्येक तासाला २० मिनिटाचा अनुग्रह (Compensatory) वेळेसाठी पात्र आहे, याची आम्हाला जाणीव आहे.

(५) उमेदवाराने लेखनिक नेमला असल्यास त्यास दुसऱ्या उमेदवाराला अन्य परीक्षेत लेखनिक म्हणून काम करता येणार नाही, याची आम्हाला/मला जाणीव आहे.

(६) उमेदवार व लेखनिक एकाच परीक्षेकरिता उमेदवार नाहीत.

(७) दिव्यांग व्यक्तीस लेखनिक घ्यावयाचा असल्यास लेखनिकाचे शिक्षण १२ वी च्या आतील असावे व वय २८ जून २०२६ ला १९ वर्षांच्या आत असावे. याची आम्हां दोघांनाही कल्पना आहे. त्यामुळे आम्ही ऑनलाईन आवेदन पत्रात/प्रपत्र १, प्रपत्र ३ व प्रपत्र ४ मध्ये भरलेली दिव्यांग/लेखनिक याबाबतची माहिती बरोबर असल्याची हमी देत आहे. हे नमुना प्रपत्र ३, प्रपत्र १ व प्रपत्र ४ विद्यार्थ्यांच्या लॉगिनला उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. संबंधित विद्यार्थ्यांनी प्रवेश पत्र डाऊनलोड करते वेळी संबंधित ३ प्रपत्रे डाऊनलोड करून घ्यावीत व दिलेल्या सुचनेप्रमाणे माहिती भरून विद्यार्थ्यांच्या लॉगिनला अपलोड करावे व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)/शिक्षणनिरीक्षक मुंबई (प/द/उ) यांनी दिव्यांग/लेखनिक यांच्या प्रपत्रांची व अनुषंगिक सर्व कागदपत्राची पडताळणी करून प्रपत्र ३ वर प्रति स्वाक्षरी करण्यात यावी. उमेदवाराने मुळ तिन्ही प्रती परीक्षेच्या दिवशी संबंधित केंद्राचे केंद्रसंचालक यांच्याकडे जमा कराव्यात.

उमेदवाराची स्वाक्षरी -----

लेखनिकाची स्वाक्षरी -----

दिनांक -----

दिनांक -----

प्रतिस्वाक्षरी

शिक्षणाधिकारी (प्राथ.)/शिक्षणनिरीक्षक (प/द/उ) मुंबई

टिप: दिव्यांग उमेदवारांनी प्रपत्र क्र.३ भरून स्वाक्षरी करून व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)/शिक्षण निरीक्षक (प/द/उ) यांच्या प्रतिस्वाक्षरीसह स्वतःच्या लॉगिनमध्ये अपलोड करणे अनिवार्य आहे. तसेच प्रपत्र क्र.१ व ३ यांची मूळ प्रत परीक्षा दिवशी केंद्र संचालक यांच्याकडे जमा करावी.

महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे

प्रपत्र - ४

(अनुग्रह कालावधी (Compensatory Time) मागणी करणाऱ्या उमेदवाराने द्यावयाचे प्रमाणपत्र)

१. परीक्षेचे नाव:- ----- २. दिनांक: / / २० ३. वेळ: ते
४. विषय: -----
५. केंद्र:- -----
६. उपकेंद्राचे नाव:-

उमेदवाराची माहिती:

१. उमेदवाराचे नाव:- -----
२. उमेदवाराचा बैठक क्रमांक:- -----
३. मोबाईल नंबर:- -----

-: प्रमाणपत्र :-

मी श्री/श्रीमती/कुमार/कुमारी ----- (उमेदवाराचे नाव) या परीक्षेकरिता पात्र उमेदवाराचा लेखनिक, खालीलप्रमाणे प्रतिज्ञापत्र करतो की,

- (१) माझ्या माहिती व समजूतीप्रमाणे वरील माहिती सत्य व बिनचूक आहे. विकलांग उमेदवारांना अनुग्रह कालावधी (Compensatory Time) पुरविण्यासंदर्भातील तसेच आयोगाने दिलेल्या इतर सर्व सूचना मी वाचल्या असून त्याचे काटेकोरपणे पालन करण्याबाबत हमी देतो.
- (२) विहित विकलांगत्वाबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्याने प्रदान केलेले वैध प्रमाणपत्र उमेदवाराकडे उपलब्ध असून ते कोणत्याही टप्प्यावरील चौकशीच्या वेळी सादर करण्यात येईल.
- (४) उमेदवार नियमानुसार प्रत्येक तासाला २० मिनिटाचा अनुग्रह वेळेसाठी (Compensatory Time) पात्र आहे, याची मला जाणीव आहे.
- (५) अनुग्रह वेळ घेण्याबाबत विहित निकषाची उमेदवारांकडून पूर्तता होत नाही अथवा उमेदवाराने स्वतःबद्दल दिलेली माहिती चूकीची/खोटी असल्याचे अथवा उमेदवारांकडून कोणतीही माहिती दडवून ठेवल्याचे कोणत्याही टप्प्यावर निदर्शनास आल्यास परीक्षेची उमेदवारी रद्द करून उमेदवारास स्वेच्छाधिकारानुसार परिषदेमार्फत आयोजित केल्या जाणाऱ्या परीक्षांमधून प्रतिरोधित (Debar) करण्यात येईल. अथवा कायदेशीर कारवाई करण्यात येईल. अशा प्रकरणी उमेदवाराची शासन सेवेतील पदावर नियुक्ती झाली असेल तर त्याची सेवा समाप्ती योग्य ठरेल, याची मला जाणीव आहे.

उमेदवाराची स्वाक्षरी -----

दिनांक -----

(पर्यवेक्षक/समवेक्षक यांच्या उपस्थितीत स्वाक्षरी करणे आवश्यक)

समवेक्षकाची स्वाक्षरी ----- पर्यवेक्षकाची स्वाक्षरी -----